

Hij leidde Redrose en Paradise 2 naar het kampioenschap op de jongste World Dairy Expo in Madison. Maar Mark Rueth is meer dan een topbegeleider. Hij is een van de beste cowfitters ter wereld, maar bovenal is hij de ontdekker van wereldbepaalde koeien als Blackrose.

'Blackrose heeft het allemaal, zo compleet is geen enkele andere koe', aldus de anders zo bescheiden Mark over de inmiddels overleden stammoeder die hij ooit ontdekte. 'Ik kocht Blackrose in 1990 als drachtige vaars voor 5400 dollar', verhaalt de fokker, die geboren werd op een commercieel melkveebedrijf. 'Ik was meteen helemaal weg van haar, maar kon haar niet betalen en kocht haar daarom samen met Markwell Holsteins.'

Omdat de kopers geen stal hadden, kreeg Blackrose een plaatsje bij Bob Schauf van Indianhead Holsteins. Na het kalven kocht ook Schauf een aandeel in Blackrose. 'Blackrose is en blijft mijn eerste keus', geeft Mark glimmend aan. Zo'n 70 procent van zijn koeien is nafok van de met 96 punten opgenomen Blackrose. 'Ik heb er nooit één met een slechte uier gezien.'

Ook had hij één van haar drie klonen. 'Ze

Mark Rueth: 'Echt showen kun je een koe pas als je haar door en door kent'

'Nee, ik werk niet met aAa. De aAa-analysen kijken alleen naar jonge stieren. Ik denk aan een volwassen stier met een goed frame, dat geven ze door. 85 punten voor uiterlijk is niet goed genoeg. Ze moeten excellent zijn.'

Van Durham krijgt hij geen kick. 'Hij vererft wel goede uiers, maar te weinig frame.' Op zijn inseminatielijstje staan Dundee (Encore x Dellia), Talent RF (kleinzoon van Blackrose) en zonen van Paradise: Performance en Paragon (beide van Encore). 'Die gebruiken we veel op de genen van Blackrose.' Ook Red Marker behoort tot zijn favorieten. 'Hij fokt de Blackrosegene perfect door en bovendien heeft hij de roodfactor.' De voorkeur voor roodbont heeft vooral met geld te maken. 'Ze zijn "hot", en de kleur geeft in de keuringsring iets meer stijl.'

Kloon beter dan origineel

Zoveel pech als Mark met de Blackrose-kloon had, zo goed ging het met zijn

kloon van Paradise. Hij won met Vandyk-K Integrity Paradise 2 het kampioenschap in de middenklasse.

Paradise 2 komt van de befaamde, met 96 punten opgenomen Vandyk-K Integrity Paradise, die algeheel kampioen was op de World Dairy Expo in 2000 en 2002. 'De kloon overtreft Paradise in frame en benen', klinkt het resoluut over de enorm grote koe. 'In de showring was het net of ik Paradise aan het halster vast had. Hun persoonlijkheden zijn identiek.'

Het origineel werd ook door Mark ontdekt. 'Ik kocht haar samen met Kent Van Dyk als jong kalf.' Het kampioenschap met 'P2' betekende extra veel voor Mark omdat hij de negenjarige Paradise afgelopen 7 september verloor. 'Waarschijnlijk had ze kanker. Ze verloor in korte tijd veel gewicht en vrat niet meer. Het meeste pijn deed het nog dat dierenartsen niets voor haar konden doen.' Het valt even stil bij de koeienliefhebbers. Nicky vervolgt: 'We zijn wel een week van slag geweest. Met dit kampioen-

schap weten we dat de plek van Paradise opnieuw is ingenomen.'

Rentmeester

Met zoveel succes dringt de vraag zich op hoe je een koe tot kampioene maakt. Zelf 'clipt' Mark niet veel meer aan zijn dieren. 'We voeren, verzorgen, melken en brengen de koeien voor, dat is genoeg werk. Echt showen kun je een koe pas als je haar echt door en door kent.'

In de nieuwe stal staan de topdieren in dikgestrooide boxen. Naast koecomfort is voeding bepalend. 'Ze krijgen geen TMR, we pushen ze niet om te produceren. Ze krijgen veel droog hooi te vreten. Daarvan krijgen je grote frames en veel ribben.' Maar bovenal is Mark rentmeester over zijn koeien. 'We werken elke dag met ze, dat begint al bij de kalveren. We scheren ze drie keer per jaar. Wij zorgen voor de koeien, zij zorgen voor ons.'

Alice Boij

Masterclass van Mark Rueth

Cowfitter, begeleider van top koeien, maar vooral man met oog voor talent

Wie Mark Rueth ooit in de ring een koe zag begeleiden, vergeet het nooit weer. De ogenschijnlijk stoere Amerikaan gaat helemaal op in zijn showkoe die hij aan één vingertje lijkt te leiden. Even een kneepje hier en een voetje daar. De koe draagt haar kop stijlvol en statig en is in opperste concentratie. Samen lijken ze een perfect op elkaar ingespeeld danspaar. Ook thuis is Mark één met zijn koeien. Terwijl hij tussen zijn 60 dieren tekst en uitleg geeft, komen ze stuk voor stuk op hem aflopen om een aai of een schouderklopje te halen. Hij pakt ze om de hals en loopt een eindje met ze op.

Madison hoogtepunt

Mark Rueth (40) is een koeienliefhebber pur sang, een cowfitter die op het hoogste niveau acteert en dat combineert met een fijne neus voor talent. Hij is niet blijven hangen langs de ring, maar heeft zich ingekocht in koeien en met succes zijn eigen fokbedrijf opgezet: Rosedale. Jarenlang stalde hij zijn koeien op verschillende bedrijven. Sinds afgelopen mei heeft hij in Oxford, Wisconsin, een melkveebedrijf samen met zijn vriendin Nicky Reape (32), die hij in het cowfittercircuit ontmoette. Het gemiddelde exterieur van zijn veestapel komt gemakkelijk op 90 punten. 'Zelfs onze ontvangsters zijn excellent', geeft Mark aan. 'Het melken zorgt voor een regelmatige cashflow. Maar het meeste inkomen komt uit de verkoop van fokkerij.'

Zo hadden ze vorig jaar de veilingtopper in Madison. Een September Stormpink uit de huidige Madisonkampioene Redrose werd voor 50.000 dollar verkocht. 'Het lijkt veel geld, maar onze fokkerij moeten we ook betalen; we adverteren, maken brochures, foto's en gaan naar shows. Dat is allemaal heel kostbaar.' Het is ook niet voor niets dat Mark en Nicky een uur ten noorden van Madison een bedrijf kochten. 'Bezoekers kunnen vanaf de keuring hier de koeien bewonderen. Een betere advertentie bestaat er niet.'

De laatste World Dairy Expo in Madison was een hoogtepunt voor Mark. Met Lavender Ruby Redrose gaat hij de geschiedenis in als de fokker van de eerste algeheel kampioene met een roodbonte kleur. Mark fokte Redrose zelf, maar de met 92 punten opgenomen koe werd geboren op Lavender Farm in Canada en kreeg dus ook dat prefix.

Redrose (STBVQ Rubens x Rudolph x Leader x Blackrose) is een achterkleindochter van zijn 'all time' favoriete fokkoe Blackrose.

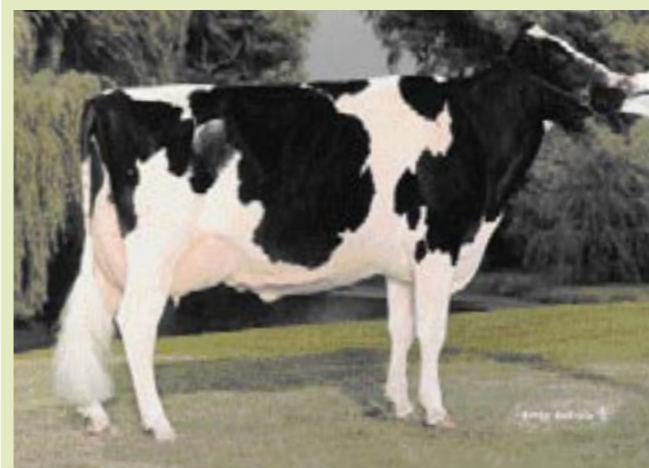
was de beste, ze leek het meest op Blackrose. Ze was een "monster", wilde altijd alles eten', vertelt hij met weemoed, want de koe overleed dit jaar. 'We hebben veel pech met haar gehad', vertelt Marks vriendin Nicky. 'Ze kalfde als vaars drie weken te vroeg van een dood kalf en daarna kwam ze moeizaam op gang.' Afgelopen januari kalfde ze weer. 'Ze zag er super uit, we wilden haar graag meenemen naar Madison, maar een lebmaagverdraaiing werd haar fataal.'

Excellente stieren

In zijn fokkerijfilosofie draait het om balans en stijl. Mark is wars van snelheid. 'De stier van de maand gebruiken wij niet. Ik gebruik het liefst oude stieren omdat ik weet hoe ze fokken.' Ook met indexen heeft hij niets. 'Als de index keldert, wil je toch wel een koe overhouden?' Hij wil complete koeien met kracht in de voorhand en capaciteit. 'Goed melken begint bij veel capaciteit en ruimte in een koe.'

Voordat Mark een paring maakt, probeert hij in gedachten de stier voor te stellen.

Geen melk en embryo's van klonen

De originele Vandyk-K Integrity Paradise

Paradise (links) is afgelopen 7 september op negenjarige leeftijd overleden. Haar kloon Paradise 2 werd middenkampioene op de World Dairy Expo 2005. 'Klonen zijn een soort verzekering', geeft Mark

Succesvolle kloon van Paradise in Madison: Paradise 2

Rueth aan. 'Zo kun je bijzondere koeien langer benutten. We kunnen de klonen paren met nieuwe stieren.' De melk van de klonen mag overigens niet geleverd worden aan de zuivelfabriek en ook de

embryo's en kalveren mogen niet verkocht worden. 'We maken de Paradise-klonen drachtig, van hun nakomelingen mogen we wel weer de melk en fokproducten verkopen.'